

Com atansar la realitat d'Àfrica a l'Església europea

El primer impuls per escriure sota l'encapçalament que precedeix és voler donar tot un reguitzell de normes, lleis i pautes que ens deixin més o menys satisfets, i una mica convençuts, de vés a saber què. Però resulta que el primer pas a donar és tenir el valor de fer-nos una pregunta, inquietant, comprometedora [...]

21 Gener, 2020 - ÒSCAR MARTÍ

El primer impuls per escriure sota l'encapçalament que precedeix és voler donar tot un reguitzell de normes, lleis i pautes que ens deixin més o menys satisfets, i una mica convençuts, de vés a saber què.

Però resulta que el primer pas a donar és tenir el valor de fer-nos una pregunta, inquietant, comprometedora i una mica sorprenent: què en sabem d'Àfrica? O dit d'una altra manera: en quin punt està Àfrica present en el nostre dia a dia?

I hem tocat el moll de l'os. No és necessari arrencar amb inculpacions, acusacions, enyorances o retrets. Si pot servir d'exemple, tots nosaltres som una planta que necessita un test amb terra per créixer. I és en aquesta terra on es poden trobar moltes mancances socials, culturals, històriques i antropològiques que encara en el dia d'avui anem absorbint, inclús inconscientment.

Un xic d'història

L'any 1831 moria el filòsof idealista alemany Hegel. Poc després de la seva mort, es varen publicar les seves *Lliçons sobre la filosofia de la història*. I en aquest text, tot parlant de l'Àfrica diu:

“És la pàtria de tot animal ferotge, una terra que desprèn una atmosfera pestilent, quasi verinosa i que està habitada per pobles que s'han manifestat tan bàrbars i salvatges com per excloure tota possibilitat d'establir relacions amb ells.”

Certament, costen de pair aquestes expressions. Donar-hi voltes seria com donar voltes a una sínia sense sortida. Ara ens toca mirar endavant i construir nous camins. Sense imaginar solucions màgiques, impossibilitats insuperables o tractant de no fixar-se massa per evitar sentits de culpabilitat o ignorància.

Atansar-se a una realitat vol dir obrir-se a l'experimentació. I l'experiència s'adquireix amb la vivència, hem de ser receptors.

El primer que hem d'arraconar són els tòpics fàcils, defensius i desintegradors. “Els i nosaltres” és tot un *leitmotiv* massa recurrent.

Després, haurem d'atrevir-nos a conèixer quines realitats envolten aquest continent sense pors, ni idees preconcebudes. L'ambaixador de Guinea-Bissau, degà dels ambaixadors

africans a Espanya va dir recentment en una entrevista: “Europa no sap el que passa a l'Àfrica”. I és ben cert. Parlem del continent africà com si fos una unitat sense rellevància; però hem de recordar que el continent té més de 30 milions de kilòmetres quadrats, està integrat per 55 nacions, a on viuen més de 1.300 milions d'habitants que parlen més de 2.000 idiomes diferents.

Atansar-nos, en aquest cas és gaudir i ser conscients de les moltes diferències que el continent ofereix a la resta del món. És un diamant amb tantes i tantes cares, que es miri per on es miri, sempre enlluernarà.

I de ben segur, un dels primers esforços serà deixar que parlin els mateixos africans, acceptar el que diuen, i fer nostre aquest nou punt de vista, que és tan enriquidor.

Hem obert una petita escletxa. Seguirem oberts, perquè només compartint, entendrem què vol dir: “Ell es va fer tot en tots”.